نەتىجىلىك ئۇيغۇرلار (10)

ئەركىن سىدىق

2015-يىلى 5-ئاينىڭ 1-كۈنى

رومان يازغۇچى ھ. گ. ۋېللس (H. G. Wells) مۇنداق دەپ قارايدۇ: بايلىق، ئاتاق، خىزمەت ئورنى ۋە ھوقۇق قاتارلىقلار ھەرگىزمۇ مۇۋەپپەقىيەتنىڭ ئۆلچىمى بولالمايدۇ. مۇۋەپپەقىيەتنىڭ ھەقىقىي ئۆلچىمى بىزنىڭ ئەسلىدە قانداق بىر ئادەم بولۇپ قېلىشىمىز مۇمكىن ئىكەنلىكى بىلەن بىزنىڭ ئەمەلىيەتتە قانداق بىر ئادەم بولۇپ چىققانلىقىمىزنىڭ نىسبىتىدىن ئىبارەت. باشقىچە قىلىپ ئېيتساق، بىزنىڭ ئۆزىمىزدىكى يوشۇرۇن كۈچلەرنى ئەڭ زور دەرىجىدە جارى قىلدۇرالىغانلىقىمىز بىزنىڭ مۇۋەپپەقىيىتىمىز بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

كىشىلەر بىزدىكى يوشۇرۇن كۈچ خۇدانىڭ بىزگە ئاتا قىلغان سوۋغىتى بولۇپ، بىزنىڭ ئاشۇ يوشۇرۇن كۈچلىرىمىز بىلەن قانداق ئىشلارنى قىلالىغانلىقىمىز بىزنىڭ خۇداغا قىلغان سوۋغىتىمىز بولىدۇ، دەيدۇ. ئەمما، شۇنىڭ بىلەن بىللە، بىزدىكى يوشۇرۇن كۈچ بىزدىكى ئەڭ زور، تېخىچە ئېچىلمىغان بايلىق بولۇشى مۇمكىن. ئامېرىكىدىكى بىر داڭلىق ئاپتوموبىل شىركىتىنىڭ قۇرغۇچىسى خېنرى فورد (Henry Ford) مۇنداق بىر ئىشنى بايقىغان: «ھازىرمۇ ياشاۋاتقان ئىنسانلارنىڭ ئىچىدە، ئۆزلىرى ئويلىغاندىنمۇ كۆپرەك ئىشلارنى قىلىش قابىلىيىتىگە ئىگە ئەمەس ئادەمدىن بىرسىمۇ يوق.»

بىزدىكى يوشۇرۇن كۈچنىڭ چېكى يوق .ئەمما، ئاشۇنداق يوشۇرۇن كۈچنى ئەڭ يۇقىرى مۇمكىنچىلىككىچە جارى قىلدۇرۇشقا ئۇرۇنۇپ باقىدىغانلار بەك ئاز .نېمە ئۈچۈن شۇنداق بولىدۇ؟ ئۇنىڭ جاۋابى مۇنداق :بىز ھەر قانداق ئىشنى قىلالايمىز، ئەمما بىز ھەممە ئىشلارنى قىلالمايمىز .نۇرغۇن كىشىلەر ئۆزىنىڭ ھاياتىنى قانداق ياشاش توغرىسىدا قارار ئېلىش ئىشىنى ئەتراپىدىكى باشقا كىشىلەرگە تاشلاپ قويىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۆزىنىڭ بارلىقىنى ئۆز ھاياتلىرىنىڭ توپ مەقسەتلىرى ئۈچۈن ئاتا قىلالمايدۇ .شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ھەممە ئىشقا تەڭ ئۇرۇنۇپ، بىرەر ئىشنىمۇ ۋۇجۇتقا چىقىرالمايدۇ.

ئەگەر سىزنىڭ ئەھۋالىڭىز يۇقىرىدىكى ئەھۋالغا ئۆزگىچە خالىمايدىغان دەرىجىدە يېقىن بولىدىكەن، سىز ئېھتىمال ئۆزىڭىزدە بىر ئۆزگىرىش ياساشقا تەييار بولۇپ قالغان بولۇشىڭىز مۇمكىن .ئەگەر سىز ئۆزىڭىزنىڭ يوشۇرۇن كۈچىنى ئەڭ يۇقىرى دەرىجىدە جارى قىلدۇرۇش مەقسىتىگە يەتمەكچى بولىدىكەنسىز، ئۇ ھالدا تۆۋەندىكى 4پرىنسىپتىن پايدىلىنىڭ:

(1پۈتۈن كۈچىڭىزنى بىرلا ئاساسىي نىشانغا قارىتىڭ

(2دىققىتىڭىزنى قىلىۋاتقان ئىشىڭىزنى ئۆزلۈكسىز ياخشىلاپ مېڭىشقا قارىتىڭ

(3ئۆتۈپ كەتكەن ئىشلارنى ئۇنتۇلۇپ كېتىڭ

(4پۈتۈن كۈچىڭىزنى كەلگۈسىگە مەركەزلەشتۈرۈڭ.

سىز ئۆز ھاياتىڭىزنىڭ مەقسىتىنى ئايدىڭلاشتۇرىۋېلىپ، ئۆزىڭىزدىكى بارلىق يوشۇرۇن كۈچلەرنى ئەڭ زور دەرىجىدە جارى قىلدۇرۇشقا ئاتلانغاندا، سىز ھەقىقىي تۈردە بىر مۇۋەپپەقىيەت يولىغا مېڭىۋاتقان بولىسىز.

مەن ئۆزۈمنىڭ 2011-يىلى يازغان «بىر لىدېردە چوقۇم بولۇشقا تېگىشلىك 21سۈپەت» دېگەن ماقالىسىدە جون ماكسۋېل (John C. Maxwell) نىڭ «The 21 indispensable qualities of a leader» دېگەن كىتابىنىڭ ئاساسىي مەزمۇنىنى قىسقىچە تونۇشتۇرغان ئىدىم. بۇ يازغۇچىنىڭ لىدېرلىققا ئائىت كىتابلىرى ئىنتايىن كۆپ بولۇپ، بۈگۈن مەن دۇنياغا داڭلىق كىتاب ساتىدىغان تور بېتى «www.amazon.com» غا كىرىپ ئىزدەپ، ئۇنىڭ 60 پارچىدىن ئارتۇق كىتابى بارلىقىنى بايقىدىم. 2007-يىلى ئېلان قىلىنغان بىر ستاتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، ئۇنىڭ كىتابلىرىدىن جەمئىي 13 مىليوندىن كۆپرەكى سېتىلغان بولۇپ، ئۇ جەمئىي ئىككى مىليوندىن كۆپرەك ساندىكى لىدېرلار (باشلىقلار) نى ھەر خىل كۇرۇسلاردا تەربىيەلەپتۇ. ئۇنىڭ «ماكسۋېل كۈنلۈك ئوقۇشلۇقى» (The maxwell daily reader) دېگەن 2007-يىلى نەشر قىلىنغان بىر كىتابىمۇ بار بولۇپ، يۇقىرىدىكى قىسقا يازما ئاشۇ كىتابنىڭ 33-بېتىنىڭ ئاساسىي مەزمۇنىدىن ئىبارەت. بۇ كىتاب جەمئىي 365 بەتلىك بولۇپ، ھەر بىر بەت بىر بالا-تېمىنى تەشكىل قىلىدىكەن. ماكسۋېل ئوقۇرمەنلەرگە ھەر كۈنى ئۇنىڭ بىر بېتىنى ئوقۇپ، ئۇنى بىر يىل ئىچىدە تولۇق ھەزىم قىلىۋېلىشنى تەۋسىيە قىلىپتۇ. مەن بۇ كىتابتىكى مەزمۇنلارنى ئۆزۈمنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى يازمىلىرىدا داۋاملىق تونۇشتۇرۇشۇم مۇمكىن.

مەن بۇ ھەپتە يېڭى قېرىندىشىمىزدىن يەنە 3 ئۇكىمىزنى تونۇشتۇرىمەن. ئۇلار مەن تونۇشتۇرغان 32-، 33- ۋە 34-قېرىندىشىمىز بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. بۇ 3 ئۇكىمىز ئىزچىل تۆردە يۇقىرىدىكى 4 پرىنسىپ بويىچە ئىش قىلغان. مەن بۇرۇن تونۇشتۇرۇپ بولغان قېرىنداشلىرىمىز ئىچىدە يۇقىرىدىكى ماكسىۋېل ئوتتۇرىغا قويغان 4 پرىنسىپتىن پايدىلىنىپ ، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغان ئۇكىلارمۇ كۆپ سانىنى تەشكىل قىلىدۇ. مەن ئوقۇرمەنلەردىن بۇ قېتىمقى 3 قېرىندىشىمىزنىڭ تەرجىمىھالىنى ئوقۇغاندا ، ئۇلارنى يۇقىرىدىكى مەزمۇنلار بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئويلۇنۇپ بېقىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

مەن 2006-يىلى ئۆزۈمنىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالىنى تەييارلىغاندا ، ئۆزۈم بېسىپ ئۆتكەن ھايات مۇساپىسىدىكى ئەھۋاللارنى قىسقىچە خۇلاسىلاپ چىققان ئىدىم. ئۇ خۇلاسىلارنىڭ بىرى «ئۇيغۇر دېھقان باللىرىمۇ ئالىم بولالايدۇ» ، دېگەندىن ئىبارەت ئىدى. مەن بۇ قېتىم تونۇشتۇرغان سىڭلىمىز خەيرىنىسا بىر دېھقان ئائىلىسىدە تۇغۇلۇپ ، يېزىدا ئۆسۈپ چوڭ بولغان. گەرچە ئۇ تېخى چەت ئەلدىكى ئوقۇش مۇساپىسىنى بىر «ئالىم» بولۇش باسقۇچىغىچە مېڭىپ تۈگىتىپ بولالمىغان بولسىمۇ ، ئۆزىنىڭ دېھقان ئائىلىسىدە دۇنياغا كەلگىنىدەك بىر ئارقا كۆرۈنۈشىنى بىر ياققا قايرىپ قويۇپ ، بىر نىشان ئۈچۈن ئاداشماي تىرىشىپ ، ئەڭ ئاخىرى ياپونغا كېلىپ ئوقۇپ ، ماگىستىرلىق ئۇنۋانىغا ئېرىشكەن. يەنى ، بىر دېھقان بالىسى ئۆز چىقىمى ۋە ئۆزى تاپقان يول بىلەن ياپونغا چىقىپ ، ماگىستىرلىق ئوقۇغان. مەن بۇ قېتىم تونۇشتۇرىدىغان مۇختەرجان ئابدۇراخمان ئۇكىمىزمۇ بىر يېزىدا ئوقۇتقۇچىلىق قىلىدىغان ئائىلىدە دۇنياغا كەلگەن بولۇپ ، ئۇ بېسىپ ئۆتكەن يولمۇ خەيرىنىسانىڭكىگە ئوخشاپ كېتىدۇ. مۇختەرجان ھازىر ياپونىيەدە ئۇيغۇر پەلسەپىسىنى بىر سىستېمىلاشقان ئىلمىي ساھە قىلىش يولىدا تىرىشىۋاتىدۇ. مەن بۇ قېتىم تونۇشتۇرغان ئىنىمىز ئەيساجان بولسا چەت ئەلدىكى ماگىستىرلىق ۋە دوكتۇرلۇق ئوقۇشلىرىنى يەرلىك خەلقلەرنىڭ نورمال سۈرئىتىدىنمۇ جىق تېز ئوقۇپ تۈگىتىپ ، ئۆزىنىڭ ئالاھىدە تالانتىنى نامايان قىلىپ ، ناھايىتى ياش تۇرۇپلا ئۆزىنىڭ كەسپىي ساھەسىدە ، يەنى ئۇچۇر بىخەتەرلىكىگە ئائىت تېخنىكىدا بىر مۇتەخەسسىس دەرىجىسىگە كۆتۈرۈلۈپ بولغان. ئۇ ھازىر شۋېتسىيەدىكى بىر شىركەتتە ئۇچۇر بىخەتەرلىكىگە ئائىت تېخنىكىغا مەسئۇل خادىم بولۇپ ئىشلەۋاتىدۇ . مەن بۇ 3 قېرىندىشىمىزدىن ناھايىتى پەخىرلىنىمەن.

مەن ئۆزۈمنىڭ فېيسبۇك (Facebook) تېمىغا ئىنگلىزچە ھەرپلەر بىلەن يېزىلغان ئۇيغۇرچە ماقالىلەر ، ھەمدە ئىلما-گىراماتىكا قائىدىلىرىدە مەسىلە بار ماقالىلەرنى تەھرىرلەش ئىشىدا ئۆزۈمگە ياردەم ئىستەيدىغانلىقىم ھەققىدە بىر قىسقا مۇراجەتنامە يازغان ئىدىم. ھازىرغىچە 15 لەرچە قېرىندىشىمىز ماڭا ياردەم قىلىشنى خالايدىغانلىقى ھەققىدە مەن بىلەن ئالاقىلاشتى. ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى 3 نەپەر ئۇكىمىز بولسا مەزكۇر ماقالىنى تەھرىرلەشكە ياردەملەشتى. مەن يۇقىرىدىكى ئەھۋاللاردىن ناھايىتى سۆيۈندۈم ۋە ئىلھاملاندىم. ھەمدە ئۆزۈم ئۈچۈن خېلى كۆپ مەنىۋىي ئوزۇقا ئېرىشتىم. مەن بۇرۇندىن تارتىپ ئارىمىزدا ياخشى كىشىلەرنىڭ كۆپلىكىگە ئىشىنەتتىم. مېنىڭ ئاشۇ كۆز-قارىشىمنىڭ توغرا ئىكەنلىكى بۇ دورام يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلاندى. مەن مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ ، ئاشۇ ياخشى كۆڭۈللۈك قېرىنداشلارنىڭ ھەممىسىگە چىن كۆڭلۈمدىن رەھمەت ئېيتىمەن. شۇنىڭ بىلەن بىللە ، ھازىرغىچە مېنىڭ تەكلىپىمنى قوبۇل قىلغان ، ئەمما ئۆز ماتېرىياللىرىنى ماڭا تېخىچە ماڭدۇرۇپ بەرمىگەن قېرىنداشلاردىن ئۆز ماتېرىياللىرىنى ماڭا تېزراق ماڭدۇرۇپ بېرىشىنى سورايمەن. ھەر قانداق ئىشنىڭ بىر ياخشى پەيتى بار. مەن ھازىر قىلىۋاتقان ئارىمىزدىكى سىلەرگە ئوخشاش ئاۋانگارت كىشىلەرنىڭ ئىش-ئىزلىرى ۋە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرىنى تونۇشتۇرۇش ئىشىنىڭ ياخشى پەيتى دەل ھازىر. چۈنكى ھازىر يۇرتتىكى خەلقىمىز ، ۋە بىزنىڭ ياش-ئەۋلاتلىرىمىز سىلەرنىڭ رىغبەتلەندۇرۇشۇڭلار ، يول كۆرسىتىشىڭلار ۋە ئۈمىدلەندۇرۇشۇڭلارغا تولىمۇ ئېھتىياجلىق.

مەن ئەمدى رەسمىي مەزمۇننى باشلايمەن.

1. پەلسەپە پەنلەر دوكتۇرى—مۇختەرجان ئابدۇراخمان (ياپونىيە)

1-رەسىم: ئىنىمىز مۇختەرجان ئابدۇراخمان

مۇختەرجان ئابدۇراخمان 1972-يىلى 12-ئاينىڭ 8-كۈنى كەلپىن ناھىيىسى ، ئاچال يېزىسى تۆرا كەنتىدە بىر مەرىپەتپەرۋەر دېھقان ئائىلىسىدە دۇنياغا كەلگەن. ئۇنىڭ بوۋىسى ئابدۇرەشىت ئەئىئەلەم ئاخۇنۇم ئاچال يېزىسىدا تۇنجى پەننىي مەكتەپنى ئاچقان كىشى ، ھەمدە ئوتتۇرا ئاسىيا ۋە غەربىي ئاسىيا ئەللىرىدە ئۇزاق مۇددەت ئىلىم تەھسىل قىلغان كاتتا دىنىي ئالىم ئىدى. مۇختەرجاننىڭ مومىسى مەرەمنىساخان ئۇنىڭغا بوۋىسىدىن قالغان بارلىق دىنىي ۋە پەننىي كىتابلارنى قالدۇردى. مانا بۇ مىراس ۋە ۋەسىيەت ئۇمىد سۈپىتىدە بوۋىسىنىڭ تارىخىي كەچمىشى بىلەن قوشۇلۇپ مۇختەرجانغا روھىي مەشئەل ۋە بىباھا خەزىنە قالدۇرغان ئىدى. بۇ مىللىي بۇرچ ، ئۆزلۈك ئېڭى ، جاسارەت ، قەتئىي ئىرادە ، ۋە توختاۋسىز تىرىشىشىدىن دېرەك بەردى ۋە نىشانە بولدى.

مۇختەرجان بوۋىسىدىن پەخىرلىنەتتى. مومىسىدىن سۆيۈنەتتى. مۇقام ئېيتاتتى. ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئىلمىي سۆھبەتلەر كۆپ ئىدى. شۇڭلاشقا مۇختەرجان ئېسىل جەمەت ئارىسىدا ۋە ئېسىل پەزىلەتلەرنىڭ تەسىرى ئاستىدا ئۆسۈپ چوڭ بولدى. سەنئەتكارلىق ، دىنىي ئالىملىق ۋە ئارىفلىق مۇختەرجان جەمەتىنىڭ دائىملىق ، تىپىك ئالاھىدىلىكى ئىدى ("ئارىف" دېگەن سوزنى بۇرۇن بىزنىڭ ئۇستازلىرىمىزمۇ ماقاللىرىدە ئىشلەتكەن ئىدى. ئۇ "پەلسەپەۋى ئويغىنىشنىڭ يۇقىرى پەللىسى" ، "ئۇزۇل-كېسىل ماھىيەتلىك ئويغىنىش" دېگەندەك مەنىلەرنى بىلدۇرىدۇ——مۇختەرجان). مۇختەرجان مەرىپەت ۋە ئىلىم-پەن ئارقىلىق ئۆزىنى كۈچلەندۈرۈپ ، شۇ ئاساستا دۇنياۋى سەھنىلەردە چاقناشنى ئارزۇ قىلاتتى. دادىسى ، ئانىسى ، بوۋىسى ، مومىسى ئۇنىڭدىن كاتتا ئۈمىدلەرنى كۈتەتتى . ئۇنىڭغا "سەن قىلالايسەن بالام " دەيتتى. ئون-ئىككى مۇقامنى مۇختەرجان ئۆزىنىڭ ئاشۇ جەمەتىنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىدا ئاڭلايتتى. ئۇ قاتتىق ھەيرانلىق ، كۈچلۈك ئىنتىلىش ، ۋە قاتتىق ئىرادە ۋە چىداملىق روھىدا سۇغۇرۇلۇپ باشلانغۇچنى پۈتتۈردى . ئەلۋەتتە ، سىنىپنىڭ ئەڭ ئالدىنقى قاتارىدا ئورۇن ئالغىنى مۇختەرجان ئىدى. باشلانغۇچ ھاياتىدا ئۆگەنگەن نەرسىلىرى پۈتۈنلەي ئۆز بىلىمگە ئايلىنىپ بولغان ئىدى. مۇختەرجان تولۇقسىزغا ئۆرلەپ ئوقىدى. ھەيرانلىق ، قىزغىنلىق ۋە كۈچلۈك چاڭقاقلىق ئىچىدە 3 يىلنى تاماملىدى. ئۇنىڭ مەنىۋى دۇنيالىرى بارغانچە ئۆزگىرىۋاتاتتى. ئۇ قانمايتتى ، ھارمايتتى ، ۋە ئىنتىلەتتى. ئۇ تەبىئى پەنلەرنى ناھايىتى ئەستايىدىل ئۆگىنەتتى ، تەدبىقلايتى ، ۋە تەجرىبە قىلاتتى. تەئەججۈپ ۋە ئىلىمگە بولغان ئىشەنچ ئۇنىڭ دائىملىق روھىيەت خاسلىقى ئىدى. ئۇ ئىجتىمائى پەنلەرنى دۇنياغا تەدبىقلاپ ، تەھلىل قىلىپ ، پۈتۈنلەي ئىشلىتەلەيدىغان بولۇش شەرتى ۋە ئەركىن قوللىنىش سەۋىيەسىدە تاماملىدى. لېئىكىن قانائەت قىلىش ئۇنىڭغا ئەسلا يات ئىدى.

مۇختەرجان تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپكە كىردى. ئەمدى ئاتا-ئانىسىنى ھەپتىدە ياكى ئىككى ھەپتىدە بىر قېتىم كۆرۈش ئۈچۈن ئۆيگە قايتاتتى. كۈچلۈك بالىلار بىلەن رىقابەتلىشىپ 1- بولۇش ۋە ئەمەلىي ئىقتىدار يېتىلدۈرۈشنى ، يەنى پۈتۈن بىلىملەرنى تۇرمۇشتا ئىشلىتىشنى ئۇ ئۆزىگە خاس بىر ئۆلچەم قىلاتتى. كەلپىن ناھىيىسىدە پەقەت بىرلا تولۇق ئوتتۇرا بار ئىدى. دوستلار ئارا قاتتىق رىقابەت قىلىشاتتى. ھەمكارلىشىپ ئۆگىنەتتى. مۇختەرجان ئەنە شۇ چاغلاردىكى ئەزىز دوستلىرىغا چەكسىز مىننەتدارلىقىنى بىلدۈردى. ئۇلار مۇختەرجانغا كۈچ —قۇۋۋەت ۋە دوستلۇق ، مۇھەببەتنى ھېس قىلدۇرغان ئىدى. ئۇلار بىلەن بىللە نۇرغۇن جاپا- مۇشەققەتنى يەڭدى. 1992-يىلى 8-ئايدا مۇختەرجان شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئۇيغۇر تىل-ئەدەبىياتى كەسپىنىڭ چاقىرىق قەغىزىنى تاپشۇرۇپ ئالدى. شۇنىڭ بىلەن "خەيىر — خوش ، كەلپىن!" دەپ ، ئۈرۈمچىگە كەلدى.

1992-يىلى 9-ئايدا رەسمىي ئوقۇش باشلاندى. مۇختەرجان ئىزدىگەن كىتاپ ، جورنال ، كۇتۇپخانا مۇھىتى ، قىسقىسى ھەممە نەرسە ئاساسەن تەل ئىدى . ئۇيغۇر تىلىنى ، ئۇيغۇر ئەدبىياتىنى ، ئۇيغۇر پەنلىرىنىڭ ئاساسىي قىسمىنى ئەڭ چوڭقۇر سەۋىيەدە ئۆگەندى. 1993-يىلى 5-ئايدىن باشلاپ ئۇنىڭ شېئىر ، نەسىر ، داستان ، ۋە ماقالە-ئەسەرلىرى گېزىت ،جورناللاردا ئېلان قىلىنىشقا باشلىدى. مەكتەپ مۇھىتى ھەقىقەتەن ياخشى ئىدى. 1993- ، 1994- ۋە 1995-يىللىرى ئۇنىڭ نەزىرىدە پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتى ئۆزىنىڭ ئالتۇن دەۋرىنى ياراتتى. بىر تۈركۈم ئاۋانگارت ياشلار چىقىۋاتاتتى. ھەر قايسى ئۇنىۋېرسىتېتلاردىن مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچىلار ئاكتىپ تەشكىللىنەتتى. ئۇ چاغدىكى ستۇدېنتلار ئۇيغۇر تارىخىنى ۋە رېئال مەسىلىلەرنى سىستېمىلىق مۇنازىرە قىلىش سورۇنى ، يەنى "سالون" تەشكىللەپ ، بىر مەيدان "ئۆزىنى ئىزدەش" ھەرىكىتىگە ساھىپ بولدى. مۇختەرجان ئەرەب تىلىدىن كۇرس ئاچتى . يۈزدىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى بىلەن بىللە ئىنتايىن ياخشى مۇھىتتا ئۆگىنىشنى داۋاملاشتۇردى .

1997-يىلىغىچە مۇختەرجاننىڭ 200 پارچىغا يېقىن ئەسىرى يۇرتىمىزنىڭ ھەرقايسى مەتبۇئاتلىرىدا ئېلان قىلىندى.

بەش يىل جەريانىدا ئۇ ئىنتايىن قىممەتلىك ئۆگىنىش ، ئىزدىنىش ، سىناق قىلىش ، ۋە تەشكىلىي پائالىيەت ئېلىپ بېرىش قاتارلىق ئىشلار بىلەن شۇغۇللاندى. ئۇ ئۆزىدە ئۇيغۇر تىل-ئەدەبىياتى كەسپىنىڭ ئەڭ ئاساسىي بىلىم ۋە ئىقتىدارلىرىنى ھازىرلاپ ، كەلگۈسىدىكى ئىلمىي ئەسەرلىرىنىڭ ئاساسىنى قۇردى.

1997-يىلى 9-ئايدا مۇختەرجان ھازىرقى ئۈرۈمچى شەھەرلىك 31-ئوتتۇرا مەكتەپكە تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئۇيغۇر تىل-ئەدەبىياتى كەسپىدە ئوقۇتقۇچى بولۇپ ئىشقا چۈشتى. ئۇ شۇ يىلدىن باشلاپ مەخسۇس ئىلمىي ئەسەرلەرنى مۇنتىزىم يېزىشقا كىرىشتى. ئۇنىڭ ئوبزور ، ئەدەبىيات نەزەرىيىسىگە ئائىت ماقالىلىرى ۋە ئايرىم شېئىرلىرى تۈرلۈك مەتبۇئاتلاردا ئېلان قىلىنىپ تۇردى.

1999-يىلى ئۇزۇن يىللىق پەلسەپىلىك ئىزدىنىشلىرىنىڭ نەتىجىسى سۈپىتىدە ، مۇختەرجان ئۆزىنىڭ خاس پەلسەپە ئەسىرى "ھالقىش نەزەرىيىسىنىڭ تەتقىقات قاتلاملىرى" نى پۈتتۈردى. شۇنىڭدىن كېيىن مۇختەرجاننىڭ ماقالىلىرى "ئىجتىمائىي پەنلەر مۇنبىرى" قاتارلىق كەسپىي ئىلمىي جورناللاردا ئېلان قىلىنىشقا باشلىدى. بولۇپمۇ ئۇنىڭ "ئۇيغۇر پەلسەپىسى ۋە ئۇيغۇرلاردا ئىستراتېگىيە ئېڭى " ناملىق ئەسىرى مۇختەرجاننى ئۆزىنىڭ دۇنيا قارىشىنى ئۇزۇل-كېسىل ئۆزگەرتىشكە مەجبۇرلىدى. يەنى ، ئۇيغۇرلار پەلسەپىۋى سىستېمىلارنى تولۇق بىلىشى ۋە ئۆز رېئاللىقى ئۈچۈن ئىشلىتەلىشى كېرەك ئىدى. رېئاللىقىمىز بولسا دەل ئۇنىڭ ئەكسىچە ئىدى. چەت ئەلگە ئوقۇشقا چىقىش مۇتلەق زۆرۈرىيەت سۈپىتىدە مۇختەرجاننىڭ "ھالقىش پەلسەپىسى" ناملىق ئەسىرىدە قارار چىقىرىۋاتاتتى. مۇختەرجان ئۆزىنىڭ مۇشۇ ئەڭ ساپ جەۋھەر سۈپىتىدىكى "پەلسەپە سىستېمىسى" غا ئەگەشتى. ئۇنىڭ ماقالىلىرى "شىنجاڭ گېزىتى" ، "ئىشچىلار ۋاقىت گېزىتى" ، "ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى" ، "تۇرپان جورنىلى" ، "تارىم" ، "شىنجاڭ ياشلىرى" قاتارلىق مەتبۇئاتلاردا ئېلان قېلىنىۋاتاتتى. 2005-يىلى 3-ئاينىڭ نورۇز كۈنلىرى مۇختەرجان ئىلمىي مۇدىرلىق ، تولۇق 3-يىللىقنىڭ سىنىپ مۇدىرلىقى ، ۋە ئۆزى ئەڭ ياخشى كۆرگەن ئاشۇ مەكتەپ ۋە ئۆزىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرىنى تاشلىدى. بۇنىڭ ئۈچۈن ئۇيغۇر ئوقۇتقۇچىلار ، ۋە مۇختەرجاننىڭ خىزمەتداشلىرى ئىچىدە كۆز يېشى قىلىۋاتقانلارمۇ بار ئىدى. ئىككى ئايدىن كېيىن مۇختەرجاننىڭ ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانى بېرىدىغان قەدىرلىك ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھەممىسى يىغلاشتى. مۇختەرجاننىڭ سىنىپىدىكى ئوقۇغۇچىلار ئۈن-تىنىسىز يىغلاپ ، ئۇلارنىڭ كۆزلىرى قىزىرىپ كەتتى. (مۇختەرجان مۇشۇ قۇرلارنى كومپيۇتېردا يېزىۋاتقاندا ئۆزىمۇ كۆز يېشى قىلدى.) ئۇ ئۆز-ئۆزىگە "بالىلىرىم مېنى كەچۈرۈڭلار! مەن ئۈمىدىڭلارنى چوقۇم ئاقلاشقا ۋەدە بېرىمەن. مەن سىلەرگە يۈز كېلەلىشىم كېرەك. ۋەتەنگە يۈز كېلەلىشىم كېرەك!" دېدى.

2005- يىلى 4-ئاينىڭ 2-كۈنى مۇختەرجان ياپونغا كەلدى. ھازىر ئۇنىڭغا توپ-توغرا 10 يىل بولدى.

مۇختەرجان 2006-يىلى بىر ياپون تىلى مەكتىۋىگە كىردى. 2007-يىلى 4-ئايدا ئۇزاق مۇددەتلىك ئارزۇ ، پىلان ، ۋە بىر بۈيۈك ئارمان بىلەن ياپونىيە كيۇشيۇ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پەلسەپە كەسپى تەييارلىق ئوقۇشىغا كىردى . بەش ئايدىن كېيىن ماگىستىرلىق ئىمتىھانىدىن ئۆتتى. بۇنىڭ ئۈچۈن ئۇ ناھايىتى ھاياجانلاندى. سەۋەبى ، بۇ يەردە دۇنيانىڭ ئەڭ قەدىمقى پەلسەپە ئەسەرلىرىنىمۇ ئەسلى تېكىستى بويىچە ئوقۇشقا ، ۋە تەتقىق قىلىشقا بولاتتى. پۈتۈنلەي ئەركىن ، مۇتلەق پاكىز ئىلمىي ھاۋادا ئىلىم تەھسىل قىلىشمۇ مۇمكىن ئىدى. مۇختەرجان ئۆز-ئۆزىگە "مەن ئۇيغۇرلارغا ئەڭ كۆپ پەلسەپە سىستېمىسىنى ئېلىپ قايتىشىم كېرەك! " دەيتتى. ۋاقىت ئىنتايىن تېز ئۆتۈپ كېتىپ باراتتى. 2011-يىلى مۇختەرجان ئەنگىلىيە سىياسەت پەلسەپە ساھەسىدىكى مەخسۇس تېما "كۆپ مىللەتلىك دۆلەتلەردە پارلامېنتلىق تۈزۈم" ناملىق چوڭ ھەجىملىك ماقالىسىنى پۈتتۈردى. ھەمدە پەلسەپە پەنلىرى بويىچە ماگىستىرلىق ئىلمىي ئۇنۋانىغا ئېرىشتى .

مۇختەرجان 2011-يىلى 4-ئايدا ئىمتىھانسىز ھالدا دوكتورلۇق ئوقۇشىغا قوبۇل قىلىندى.

ئۇنىڭدىن كېيىن مۇختەرجاننىڭ پروفېسسورلىرى قاتناشقان بىر يىغىندا بىر يېڭى پەلسەپە سىستېمىسى يارىتىش ، ياپونغا خاس بىر يېڭى ساھەنى ۋۇجۇتقا كەلتۈرۈش نىشانى قارار قىلىندى. ئۇ يىغىندا ئۇيغۇرلارنىڭ پەلسەپە سىستېمىسى ، ئۇيغۇر دۆلەتچىلىك پەلسەپەسىنىڭ ئورگىنال سىستېمىسى تەتقىقات تېمىسى قىلىپ بېكىتىلدى.

2-رەسىم: مۇختەرجان ئابدۇراھمان ياپونىيەدىكى داڭلىق جامائەت ئەربابى ، پەيلاسوپ ، سىياسىي-ئىقتىسادشۇناس فۇجى گەمۇكى ئەپەندى بىلەن بىللە. فۇجى ئەپەندى ئۇيغۇرلار ئۈچۈن كۆپ ئەجرى سىڭدۈرگەن كىشى بولۇپ ، ناھايىتى پازىل ئادەم. ئۇ ئامېرىكىدىكى خارۋارد ئۇنىۋېرسىتېتىدە ئۇزۇن يىل پروفېسسور بولغان.

بۇ ئۇيغۇر مىللىتىگە كېلىۋاتقان بىر تېپىلماس پۇرسەت ئىدى. مۇختەرجان يۇقىرىدىكى ئىشنى ئەنە شۇنداق چۈشەندى. شۇندىن كېيىن ھازىر ياپونىيە پەلسەپە ساھەسىدە ئۇيغۇر پەلسەپەسى يېڭى ۋە كىلاسسىك پەن سۈپىتىدە ئىلىم ساھاسىدە ئوتتۇرىغا چىقىۋاتاتتى. مۇختەرجان ھازىر ئۇيغۇر مىللىتىنىڭ ئەڭ پاكىز ، ئەڭ پازىل ، ۋە ئەڭ كامىل روھىغا ۋەكىللىك قىلىپ ، ياپونىيەنىڭ ئىلىم ساھەسىدە ئۇيغۇر مىللىتىنىڭ كىلاسسىك پەلسەپە سىستېمىسىنى يارىتىشقا ئالدىراۋاتاتتى. بۇ ئىشلار ھازىر پەلسەپە ساھەسىدە قاتتىق ھاياجان ۋە قايىللىق قوزغاۋاتاتتى. ئىلمىي مۇنبەرلەردە ئۇيغۇر بۈيۈك تېما بولىۋاتاتتى. ئۇيغۇرلار پەلسەپىۋىي مىللەتكە خاس چوڭقۇرلۇققا ، كەڭلىككە ، كىلاسسىك ئورگىنال سىستېمىغا ئىگە ئىدى. مۇختەرجان بۇنى ئىسپاتلاپ ، ئىلمىي ماقالە ئوقۇۋاتاتتى.

3-رەسىم: مۇختەرجاننىڭ كيۇشۇ ئۇنىۋېرسىتېتىدىكى يەنە بىر پارچە رەسىمى.

مۇختەرجان ئابدۇراخمان 2015-يىلى 4-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ كيۇشۇ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پەلسەپە كەسپىي تەتقىقاتچىسى سالاھىيىتىگە ئېرىشتى. بۇ ئۇيغۇر پەلسەپىسى ھەققىدىكى ئىلمىي تەتقىقات سىستېمىلىشىش باسقۇچىغا قەدەم قويۇۋاتقانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ. ئەلۋەتتە. مۇختەرجان ھازىر ئۇيغۇر پەلسەپەسى ۋە غەرپ پەلسەپەسى ھەققىدە سېلىشتۇرما تەتقىقات ئېلىپ بېرىۋاتىدۇ. بىز بۇنىڭدىن خوشالللانماي ، مۇختەرجان ئۈكىمىزدىن پەخىرلەنمەي تۇرالمايمىز.

مۇختەرجان ئابدۇراخمان ئېلان قىلغان ئىلمىي ماقالىلەر تىزىملىكى:

[1] 2012-يىلى 9-ئايدا ، "قۇتادغۇبىلىكتىكى ئۇيغۇر دۆلەتچىلىكى" ، كيۇشيۇ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پەلسەپە ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنىدا ئوقۇلدى.

[2] 2013-يىلى 5-ئايدا ، ياپونىيە دۆلەتلىك پەلسەپە ئىلمىي جەمئىيىتى ،"قۇتادغۇبىلىكتىكى تەبىئەت پەلسەپە ئىدىيەسى" ئوقۇلدى.

[3] 2013-يىلى 9-ئايدا ، "ئۇيغۇر دۆلەتچىلىك پەلسەپەسى ۋە قۇتادغۇبىلىك" ، "پەلسەپە ئىلمىي ماقالىلىرى" جورنىلىدا ئېلان قىلىندى.

[4] 2013-يىلى 10-ئايدا ياپونىيە دۆلەتلىك ئېتىكا@ ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ يىغىنىدا " ئۇيغۇر ئىستراتېگىيەسى ۋە ئۇيغۇر دۆلەتچىلىك ئىدىيەسى" ئوقۇلدى.

[5] 2013-يىلى 12-ئايدا غەربىي ياپونىيە پەلسەپە ئىلمىي جەمئىيىتى پەلسەپە ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنىدا "قۇتادغۇبىلىكتىكى ئۇيغۇرلارنىڭ غايىۋى دۆلەتچىلىكى" ئوقۇلدى.

[6] 2014-يىلى 6-ئايدا ياپونىيەدۆلەتلىك پەلسەپە ئىلمىي جەمئىيىتىدە "قۇتادغۇبىلىكتىكى قانۇن پەلسەپەسى" ئوقۇلدى.

[7] 2014 -يىلى 8-ئايدا ،"يىپەك يولى" زھورنىلىدا "قۇتادغۇبىلىكتىكى ئۇيغۇر پەلسەپە سىستېمىسى" ئېلان قىلىندى.

[8] 2014-يىلى 9-ئايدا "قۇتادغۇبىلىكتىكى بىلىش نەزەرىيەسى " كيۇشيۇ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پەلسەپە ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنىدا ئوقۇلدى.

[9] 2014-يىلى 12-ئايدا "فارابىنىڭ غايىۋى دۆلەت پەلسەپەسى" ناملىق ماقالە "پەلسەپە ئىللمىي ماقالىلىرى 50 يىللىق خاتىرە" سانىدا 1-ماقالە بولۇپ تاللاندى ۋە ئېلان قىلىندى.

[10] 2015-يىلى 5-ئاينىڭ 17-كۈنى ياپونىيە دۆلەتلىك پەلسەپە ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 74- قېتىملىق يىغىنىدا ئۇيغۇر پەلسەپەسى ھەققىدە "فارابىنىڭ تەبىئەت پەلسەپەسى" ئوقۇلماقچى. ماقالە تاللىنىپ بولدى.

2. خەيرىنىسا ياسىن (ياپونىيە)

1-رەسىم: سىڭلىمىز خەيرىنىسا ياسىن

سىڭلىمىز خەيرىنىسا ياسىن يۇقىرىدا تونۇشتۇرۇلغان ئىنىمىز مۇختەرجان ئابدۇراخماننىڭ خانىمى بولۇپ ، ئۇ 1974-يىلى 8-ئايدا كەلپىن ناھىيە گەزلىك يېزا گەزلىك كەنتىدىكى بىر دېھقان ئائىلىسىدە دۇنياغا كەلگەن. ئۇ 6 قېرىنداشنىڭ ئىچىدىكى ئۈچىنچىسى بولۇپ ، ئاكا-ئاچا ، ئىنى-سىڭلىلىرى تەل بولغان قېرىنداشلىق مېھرىدىن تولۇق ھوزۇرلانغان بىر خانىم بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئۇنىڭ ئاكا-ئاچىلىرى مەكتەپكە كىرگەندىن كېيىن ، گەرچە ئۇ تەخى ئوقۇش يېشىغا توشمىغان بولسىمۇ ، ئۇنىڭ بىلىم ئېلىشقا بولغان قىزغىنلىقى ئىختىيارسىز ھالدا ئۇنى ئاكا-ھەدىلىرىگە ئەگىشىپ مەكتەپكە بېرىشقا ئۈندىدى. قىشنىڭ قاتتىق شۇۋرغانلىق سوغۇق بولغان بىر كۈنى ئىدى. خەيرىنىسا ئاچىسىغا ئەگىشىپ مەكتەپكە باردى. بىراق ، يېشى تېخى كىچىك بولغاچقا سىنىپقا كىرەلمەي ، دەرىزە يېنىدا تۇرۇپ دەرس تىڭشاپ ، سوغۇقتىن بەدەنلىرى قاتتىق مۇزلاپ كەتتى. ئۇنى كۆرۈپ قالغان ئاقكۆڭۈل تۇخان ئىسىملىك مۇئەللىم ئۇنى سىنىپقا ئېلىپ كىرىپ ، مەشنىڭ يېنىدا ئولتۇرغۇزۇپ ، دەرس تىڭشاشقا ئورۇنلاشتۇردى. خەيرىنىسا بۇ ئىشتىن ئىنتايىن قاتتىق تەسىرلەندى. دەرس تۈگىگەندىن كېيىن ، تۇخان مۇئەللىم ئۇنى ئىلمىي مۇدىر ئىشھانىسىغا ئېلىپ كىردى. ئىلمىي مۇدىر خەيرىنىسانىڭ ئەھۋالىنى بىلگەندىن كېيىن ، ئۇنىڭغا چىرايلىقچە چۈشەنچە بېرىپ ، يېشى توشقاندا مەكتەپكە ئاندىن كېلىشىنى ئېيتتى.

تەقەززالىق بىلەن كۈتكەن كۈن ئاخىرى يېتىپ كەلدى. خەيرىنىسا 1981-يىلى سېنتەبىردىن باشلاپ مەكتەپ بوسۇغىسىغا كىرىش سالاھىيەتىگە ئىگە بولدى. مەكتەپتە مۇئەللىمنىڭ ئۆتكەن دەرسلىرىگە قارىماستىن، ئېلىپبە ھەمدە ماتېماتىكادىن ئاكىسىنىڭ تەسىرىدە خېلى بۇرۇنلا ساۋادىنى چىقىرىۋالغان بولغاچقا، ئۇ ئىلگىرىلەپ يۇقىرى يىللىقلارنىڭ دەرسلىرىنى ئالدىن ئۆگىنىشكە كىرىشىپ كەتتى. نەتىجىسى مەكتەپتە ئەڭ ئالدىنقى قاتاردا بولۇپ، ھەر مەۋسۇم ئاخىرىدا مۇكاپات ئالغان دەپتەرلەر ئۇنىڭ ئۈچۈن يېتىپ ئاشاتتى. ئاكىسىنىڭ ياخشى ئوقۇشى، شۇبھىسىز ئۇنىڭغا تەسىر قىلىپ، ھەر قېتىملىق مۇكاپاتلاشتا 1-بولۇپ خەيرىنىسانىڭ ئىسمىنىڭ چاقىرىلىشى ئۇنىڭغا تېخىمۇ ئىلھام بەردى. دەرستىن سىرتقى ۋاقىتلاردا كىچىككىنە كۈتۈپخانىدا ھەر خىل كىتاپلارنى ئوقۇپ، كۈنلىرى شۇنچىلىك بەخت ئىچىدە ئۆتەتتى.

خەيرىنىسا مەكتەپكە بېرىشتا 1-بولۇپ بارىمەن دەپ، ئاپىسىنىڭ ئەتىگەندە تەييارلىغان ناشتىلىقلىرىغىمۇ قارىماستىن چىقىپ كېتەتتى. ھەر مەۋسۇملۇك ئاتا-ئانىلار يىغىنى بولسا پەرزەنتلىرىنى ياخشى تەربىيىلىگەن نەمۇنىلىك ئائىلە دەپ، خەيرىنىسانىڭ ئاپىسى دائىم لۆڭگە ۋە چايدان قاتارلىق ماددىي بۇيۇملار بىلەن تەقدىرلىنەتتى. باشلانغۇچنىڭ 4-سىنىپلىرىدا ئوقۇۋاتقان چاغلار ئىدى. خوشنىلىرى ئۈن ئالغۇ، رادىئو، رەڭسىز تېلېۋىزور قاتارلىق ئائىلە ئېلېكتىر ئۈسكۈنىلىرى ئېلىپ، كەچلىگى تېلېۋىزور كۆرىدىغان، توي-تۆكۈنلەردە ئۈن ئالغۇلارنى تىڭشايدىغان ئىشلار باشلاندى. خەيرىنىسا ئۇ ئېلېكتىر ئۈسكۈنىلىرىنىڭ نەدىن ياسىلىپ كەلگەنلىكىنى سورىغىنىدا «ياپونىيەدە ياسالغان» دېگەن جاۋاپلارنى ئاڭلاپ، «چوقۇم ئاشۇ دۆلەتكە كەلگۈسىدە ئوقۇشقا چىقىمەن» دەپ قەتئىي ئىرادە تىكلىدى. خەيرىنىسانىڭ ئاتا-ئانىسى ئۆزلىرىنىڭ مەكتەپتە بەكلا ئوقۇغۇسى بار بولسىمۇ، بىراق مەدەنىيەت ئىنقىلاۋى سەۋەپلىك ئوقۇيالمىغانلىقىنى دائىم سۆزلەپ بېرەتتى. ئۇلارنىڭ بالىلىرىغا دائىم تەكتىلەيدىغىنى «بالىلىرىم دېھقان بولۇش بىز بىلەن تۈگەپ كەتسۇن، نېمىمىز كەتسە مەيلى. ھەممىڭلار ياخشى ئوقۇپ، بۇ يۇرتتىن يىراق- يىراقلارغا بېرىپ ئوقۇڭلار».

سائەت ئىستىرىلكىسىنىڭ رېتىملىق سوقىشى بىلەن خەيرىنىسا باشلانغۇچ، تولۇقسىز ۋە تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلەرنى ئەلا نەتىجىلەر بىلەن تاماملاپ، ئاتا-ئانىسىنىڭ ئۆزىدىن كۈتكەن ئۈمۈدىگە جاۋاپ قايتۇرىدىغان پەيتلەر يېتىپ كەلدى. 1993-يىلى 9-ئايدا ئالىي مەكتەپكە ئىمتىھان بېرىپ، ھازىرقى شىنجاڭ ئۇنىۋەرسىتېتى قۇرۇلۇش بىناكارلىق فاكۇلتېتى «سانائەت ۋە ئاھالە ئۆي-ئىمارەت بىناكارلىق كەسپى» سىنىپىغا قوبۇل قىلىندى. ئىمتىھاننى ياخشى بەرگەچكە، خەيرىنىسا چاقىرىق چىقىشتىن بۇرۇن ئۆز-ئۆزىگە ئىشەنگەن ھالدا ئۈرۈمچىگە باردى، ھەمدە مائارىپ نازارىتىگە ئۆزى كىرىپ، نەتىجىسىنى ئۆز كۆزى بىلەن كۆرۈپ، خاتىرجەم ھالدا يۇرتىغا قايتتى.

شۇنداق قىلىپ خەيرىنىسانىڭ ئالىي مەكتەپ ھاياتى باشلاندى. ئۇ 11 يىل ئۆزىنىڭ ئانا تىلىدا مەكتەپ تەربىيەسى ئېلىپ كېلىپ، بىردىنلا بارلىق دەرسلەر خەنزۇ تىلى بىلەن ئۆتۈلىدىغان مۇھىتقا قەدەم قويدى. ئوقۇتقۇچۇچىلار پۈتۈنلەي خەنزۇلار ئىدى. بۇ مەكتەپتىكى ھايات ياتاق، دەرسخانا ۋە ئاشخانىدىن ئىبارەت 3 ئورۇن ئارىلىقىدا، ھەر كۈنى ئوخشاش جەريانلارنى تەكرارلاش بىلەن ئۆتتى. ئوقۇغۇچىلار ۋاقتىنىڭ 80 پىرسەنتى دېگۈدەك دەرسخانىلاردا ئۆتەتتى. خەيرىنىسا ئالىي مەكتەپتىكى بۇنداق ھاياتتىن ئانچە ياخشى ھوزۇرلىنالمىدى. ھەمدە ئۇنىڭغا ئۆزى ئانچە قانائەتلەنمىدى. چۈنكى، بۇرۇنقى ئۆز ئانا تىلى بىلەن ئالغان بىلىملەر شۇنچىلىك ھوزۇرلۇق ئىدى. بىر دېھقان ئۈچۈن ئوتتۇن سېتىپ پەرزەنتلەرنى ئوقۇتۇش ھەقىقەتەنمۇ قىيىن ئىش ئىدى. خەيرىنىسا ئاكىسى بولغاچقا ئوقۇشنى داۋاملاشتۇرۇپ ئوقۇپ كەتتى. ئۇنىڭ ئاكىسى ئۇنىڭ ئايلىق تۇرمۇش راسخوتلىرىنى ئۆز ئۈستىگە ئالدى. ئوقۇش پۇلىنى ئاتا-ئاپىلىرى چىقاردى.

ئۇيغۇر دىيارىنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي، مائارىپ ۋە پەن-مەدەنىيەتلىرىنىڭ
مەركىزى بولغان بۇ شەھەردە 5 يىل ئوقۇپ، ئاتىسى بىلەن ئۆزى ئۈچۈن بارلىقىنى
سەرپ قىلغان مېھرىبان ئاپىسىنىڭ يېنىغا قايتىشنى ھېس قىلىپ، ئوقۇش پۈتكەندە خەيرىنىسا ئاقسۇغا قايتىپ كەتتى. بىر قۇرۇلۇش شىركىتىنىڭ دىرېكتورى بىر ھەيۋەتلىك ماشىنىسى بىلەن مەكتەپكە خەيرىنىسانى ئالغىلى كەلدى. خەيرىنىسا ئاقسۇغا بېرىپ، ئۇ يەردىكى ئەھۋاللارنى چۈشەنگەچ 8-ئايدا بىر ئاي ئىشلىدى . بىراق، ناھايىتى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئۈرۈمچىگە قايتىشنى ئەڭ مۇۋاپىق تاللاشكەن، دەپ قاراپ ئۈرۈمچىگە قايتىپ، 10-ئايدا ئۈرۈمچى شەھەرلىك 1-قۇرۇلۇش شىركىتىگە ھىزمەتكە كىردى. ئۇ يەردە 3 يىل خىزمەت قىلىپمۇ كۆردى.

بىراق خەيرىنىسا يەنىلا باشلانغۇچ مەكتەپتىكى چاغلاردا كۆڭلىگە پۈككەن يۈكسەك غايىسىنىڭ تۈرتكىسى بىلەن، تونۇشلارنىڭ ياردىمىدە بىر خەنزۇنىڭ شىركىتىگە پۇل تۆلەپ، 2001-يىلى ئاۋغۇست ئېيىدا ياپونىيىگە ئۆز خىراجىتى بىلەن ئوقۇش ئۈچۈن كەلدى. ياپونىيەگە كېلىپلا مەكتەپتىن 5 تۈمەن ياپون يېنى ئوقۇش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ئۆزىنىڭ ئىقتىسادى بولمىسىمۇ قورقماستىن قەرز ئېلىپ، چەتئەلدە ئوقۇشقا تەۋەككۇل قىلدى. دەسلەپتە ياپون تىلى ئوگەنگەچ جۇڭگودىكى كەسپىي تېخنىكوملارغا باراۋەر كېلىدىغان بىر «قىسقا

ئۇنىۋېرسىتېت»قا ئوقۇشقا كىرىپ ، قىزلار كومپيۇتېر كەسپىدە بىر مەزگىل ئوقۇدى. 2004-يىلى 4-ئايدا فۇكۇئوكا مائارىپ ئۇنىۋېرسىتېتىغا كىرىپ ، مەكتەپ مائارىپى فاكۇلتېتى يەسلى مائارىپى كەسپىدە ماگىستىرلىق ئوقۇشىنى باشلىدى.

خەيرىنىسانىڭ تەتقىقات تېمىسى «يەسلىلەردىكى تەبىئىي مۇھىتنىڭ يەسلى مائارىپىغا بولغان تەسىرى» بولۇپ ، ئۇ تەتقىقات ئۇيغۇر دىيارى بىلەن ياپونىيەنى سېلىشتۇرۇشنى ئاساسىي مەزمۇن قىلدى. ئوقۇش جەريانىدا خەيرىنىسانىڭ ھېس قىلغانلىرى شۇكى: بىز ۋەتەندىكى ۋاقىتتا ھەقىقىي مەنىدىكى ئوقۇشنىڭ ، بىلىمنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى تولۇق ھېس قىلالمىغان ، ھەمدە كۆپ ئۇقۇملار خاتا ھالدا ئۆزلۈشۈپ قالغان ئىكەن. شۇ يىلى خەيرىنىسا ئىمتىھاندىن ئۆتۈپ بولۇپلا ۋەتەنگە قايتىپ ، ھازىرقى ئېرى مۇختار ئابدۇراخمان بىلەن تۇرمۇش قۇردى. 2005-يىلى ئاپرېلدا خەيرىنىسانىڭ ئېرىمۇ ياپونىيىگە كەلدى. خەيرىنىسانىڭ دوكتۇرلۇققىچە ئۆرلەپ ئوقۇش ئارزۇسى كۈچلۈك ئىدى. بىراق ياپونىيەدە ئەر-ئايال ئىككەيلەننىڭ بىرلا ۋاقىتتا ئۆز خىراجىتى بىلەن ئوقۇشى ئاسانغا چۈشمەيتتى. خەيرىنىسا ئۇدا 2 يىل ياپونىيە مائارىپ مىنىستىرلىكىنىڭ يىلىغا 7 تۈمەن ياپون پۇلى ئوقۇش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. 2007-يىلى ماگىستىرلىق ئوقۇشىنى ناھايىتى ياخشى نەتىجە بىلەن غەلىبىلىك ھالدا تاماملىدى. خەيرىنىسانىڭ ماگىستىرلىق ئىلمىي ماقالىسىنىڭ تەمىسى: «ياپونىيەدىكى مەكتەپ يېشىدىن بۇرۇنقى بالىلار مەكتىپى ۋە يەسلىلەرنىڭ مۇھىتى توغرىسىدا ئىلمىي تەتقىقات». خەيرىنىسا يەنە «ياپونىيە يېپەك يولى جەمئىيىتى» نىڭ بىر يىلدا بىر سانلا چىقىرىدىغان ژۇرنىلىدا 2009-يىلى «ئۇيغۇرلارنىڭ مىللىي يەسلىلەردىكى ھويلىسىغا مۇناسىۋەتلىك تەبىئىي مۇھىت» دېگەن تېمىدا بىر پارچە ياپونچە ئىلمىي ماقالە ئېلان قىلدى.

خەيرىنىسا ماگىستىرلىق ئوقۇشىنى پۈتتۈرگەندە چوڭ قىزى 6 ئايلىق بولۇپ قالغان ئىدى. كېيىنكى يىلى ئۇلارنىڭ كىچىك قىزى توغۇلدى. يەنى ، خەيرىنىسا بىر تەرەپتىن چوڭ قىزىغا قوساق كۆتۈرۈپ ، يەنە بىر تەرەپتىن ماگىستىرلىق ئوقۇشىنى داۋاملاشتۇرۇپ ، يەنە ئۇ ئوقۇشىنى ئەلا نەتىجە بىلەن تاماملىدى.

خەيرىنىسانىڭ ئېرى مۇختار ياپونىيەنىڭ داڭلىق ئۇنىۋېرسىتېتلىرىنىڭ بىرى بولغان كيۇشۇ ئۇنىۋېرسىتېتىغا ئوقۇشقا كىردى. ياشقا چوڭ بولۇپ قالغاچقا ، ئوقۇش مۇكاپات پۇللىرىغا ئېرىشىپ ئوقۇش بىراز تەسكە چۈشتى. خەيرىنىسا ھازىر ئىككى پەرزەنتىنى تەربىيىلەگەچ ئائىلىسىنىڭ ئېھتىياجىنى قامداش ئۈچۈن ئىشلەپ ، ئېرىنىڭ تەتقىقات ئىشلىرىنى پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن قوللاپ ، كېچە-كۈندۈز تىرىشىۋاتىدۇ. ئۇلارنىڭ ھەر بىر كۈنى تولىمۇ ئالدىراشچىلىق ئىچىدە ، شۇنداقلا ئۆزىگە خاس بىر تۈس ئىچىدە ناھايىتىمۇ ھوزۇرلۇق داۋام قىلىۋاتىدۇ. ئۇلارنىڭ 2 پەرزەنتى ھازىر باشلانغۇچ مەكتەپ 3-سىنىپ ۋە 2-سىنىپلىرىدا ئوقۇۋاتىدۇ.

خەيرىنىسا ھازىر ئېرى مۇختەرنىڭ تەتقىقات ئىشلىرىنى پۈتۈن كۈچى بىلەن قوللاش بىلەن بىرگە ، ئۆيىدىكى كىتاپلارنى ئۇستاز تۇتۇپ بىلىم ئېلىۋاتىدۇ. ئۇلارنىڭ ئۆيىدىكى كىتاپىنىڭ ئۆزىلا بىر قانچە دوكتۇرلۇق ئۇنۋانى ئالغىلى يېتىپ ئاشىدۇ. مۇختەر كىتاپ ئېلىشقا ناھايىتى ئامراق بولۇپ ، ئۇ ئۆزىنىڭ ئىشلەپ تاپقان پۇلىنى كىتاپ ئېلىشقا ، دۇنيادىكى مەشھۇر پەيلاسوپلارنىڭ ئىدىيىسىنى ئۆگىنىشكە سەرپ قىلغان بولۇپ ، ئۇنداق قىلىشنى ھازىرمۇ داۋاملاشتۇرىۋاتىدۇ. بىر كىتاپنى ئالماقچى بولسا تور ئارقىلىق ئەسلىدىكى باھادىن 5 ھەسسە يۇقىرى باھادا سېتىۋالىدۇ. خەيرىنىسانىڭ ئەڭ پەخىرلىنىپ ، كەسىپ ئېيتالايدىغىنى شۇكى: ئېرى مۇختەرنىڭ ئۆزىنىڭ مىللىتىگە بولغان مەجبۇرىيەت ۋە مەسئۇلىيەت تۇيغۇسى باشقا ھەرقانداق بىر ئۇيغۇرنىڭكىدىن قېلىشمايدۇ.

2-رەسىم: خەيرىنىسانىڭ ئېرى مۇختەر ۋە ئۇلارنىڭ ئىككى ئوماق قىزلىرى. بۇ رەسىم 2014-يىلى خەيرىنىسانىڭ كىچىك قىزى مەكتەپكە كىرگەن كۈنى تارتىلغان.

خەيرىنىسانىڭ ئۇيغۇر ياشلىرىغا مۇنداق يۈرەك سۆزلىرى بار: «سىز بىرەر ئىشنى قىلماقچى بولىدىكەنسىز ، ئىزچىل تۇردە شۇ ئىشنى ۋۇجۇتقا چىقىرىش ئۈچۈن تىرىشسىڭىز ، ئاخىرى بىر كۈنى ئۈنى قىلالايسىز. ئارزۇ دېسەك شۇنچە كۆپ ئارزۇلار بار. ئاشۇنداق ئارۇلارغا يېتىشتە ئەمەلىي ھەرىكەت بەك مۇھىم. تەۋەككۇل قىلمىغۇچە مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشكىلى بولمايدۇ. خۇددى مەن ئوقۇشقا تەۋەككۇل قىلغانغا ئوخشاش ، قورقماستىن ماڭالايدىغان تەۋرەنمەس ئىرادە بولسىلا ، بۇ گۈزەل دۇنيادا ئېرىشمەكچى بولغان نەرسىڭىزگە چوقۇم ئېرىشەلەيسىز. تىرىشساق بىزمۇ دۇنيادا نوبېل مۇكاپاتلىرىغا ئېرىشەلەيمىز. ياپونىيەگە ئوقۇشقا كەلمەكچى بولۇپ ، مەسلىھەت سوراشقا ھاجىتىڭىز چۈشسە ، ماڭا «ئاتالان1119@gmail.com» ئارقىلىق ئېلخەت يازسىڭىز بولىدۇ. مەن ھازىرغىچە بىر-قانچە قېرىنداشلارنىڭ ياپونىيەگە كېلىپ ئوقۇشىغا يول مېڭىپ ، پۇرسەت ھەل قىلىپ بەردىم. بۇندىن كېيىنمۇ ئېھتىياجى بار قېرىنداشلارغا قولۇمدىن كېلىشىچە ياردەم قىلىمەن. »

3. دوكتۇر ئەيساجان ئابدىن (شۇيتسىيە)

1-رەسىم: دوكتور ئەيساجان ئابدىن

ئىنىمىز ئەيساجان ئابدىن 1983-يىلى كورلا شەھىرى ئاۋات يېزىسىدا دۇنياغا كەلگەن. ئۇ باشلانغۇچ ۋە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلەرنى ئاۋات يېزىسىدا تاماملاپ، تولۇق ئوتتۇرىنى بايىنغولىن ئوبلاستلىق 1-ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇغان. 2001-يىلى شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ھېسابلاش ماتېماتىكا تولۇق كۇرۇس كەسپىگە ئوقۇشقا كىرىپ، 2006-يىلى ئوقۇش پۈتتۈرگەن.

ئەيساجان كەلگۈسىدە چەتئەلگە چىقىپ ئوقۇش ئارزۇسىنى كۆڭلىگە پۈكۈپ، ئالىي بىلەن مەكتەپنىڭ ھەر ئىككىسىدە كەسپىي دەرسلەرنى پۇختا ئىگىلەللىگەندىن سىرت، يەنە ئىنگلىز تىلىنى ئۆگىنىشكىمۇ باشلايدۇ. دەسلەپتە ئىنگلىز تىلى كۇرسىدا ئوقۇپ ساۋادىنى چىقارغاندىن كېيىن، ئۇ ئۆزلىگىدىن ھەر خىل ئۇنۇملۇك ئۆگىنىش ئۇسۇللىرىنى قوللۇنۇپ ئۆگىنىپ، قىسقا ۋاقىت ئىچىدە دۆلەتلىك 4- ۋە 6- دەرىجىلىك ئىمتاھانلاردىن ئۆتىدۇ، ۋە 2004-يىلى IELTS ئىمتاھانىغا قاتنىشىپ، ياخشى نەتىجىگە ئېرىشىدۇ. شۇنداقلا شۇ يىلدىن باشلاپ ئەيساجان ئىنگلىز تىلى كۇرسلىرىدا قوشۇمچە دەرس ئۆتۈشكە باشلايدۇ.

ئەيساجان 2005-يىلى ئوقۇش پۈتتۈرۈشتىن بىر يىل بۇرۇن شۋېتسىيەدىكى نوپۇزلۇق ئۇنىۋېرسىتېتلارنىڭ بىرى بولغان چالمېرس تەخنولوگىيە ئۇنىۋېرسىتېتى (Chalmers University of Technology) نىڭ ئىنژېنېرلىق ماتېماتىكا كەسپىگە ماگىستىرلىققا قوبۇل قىلىنىدۇ. بىراق ۋىزىغا ئېرىشەلمەسلىك سەۋەبىدىن ئۇ ئوقۇشقا شۇ يىلى بارالماي، قايتا ئىلتىماس سۇنۇش ئارقىلىق 2006-يىلى تولۇق كۇرسنى تۈگەتكەندىن كېيىن ئاندىن چالمېرسقا ئوقۇشقا كېلىدۇ.

ئەيساجان ئادەتتە ئىككى يىلدا تاماملىنىدىغان ماگىستىرلىق ئوقۇشىنى 10 ئاي ئىچىدە ھەممە پەنلەردە تولۇق نومۇر بىلەن تاماملايدۇ. بۇ جەرياندا ئەيساجان بىر تەرەپتىن ھەر كۈنى ئەتىگەندە 4-5 سائەت گېزىت تارقىتىش ئەمگىكى بىلەن شۇغۇللانغان بولۇپ، شۇ سەۋەبلىك ئەتىگىنى ئۆتۈلگەن دەرسلەرگە قاتنىشالماي، كەچلىكلىرى ئۆزى ئۆگىنىدۇ. بۇ 10 ئاي ئەيساجانغا نىسبەتەن ھەم جاپالىق ھەم نەتىجىلىك ۋاقىت بولىدۇ: ئۇ ماگىستىرلىقنى پۈتتۈرۈشتىن بۇرۇنلا دوكتورلۇق ئوقۇشىغا قوبۇل قىلىنىدۇ.

ئەيساجان 2007-يىلى 6-ئايدا شۋېتسىيەدىكى لىنشۆپىڭ ئۇنىۋېرسىتېتى (Linköping University) نىڭ ماتېماتىكا فاكۇلتېتىغا 5 يىللىق دوكتورلۇق ئوقۇشقا كىردى، ۋە كۋانت مەخپىي سىپىر بىخەتەرلىكى (Quantum Cryptography) گە ئائىت تېمىنى تەتقىقات يۆنىلىشى قىلىپ تاللىدى.ئەيساجان 2010-يىلى ئېلېكتىر ئىنژېنېرلىق فاكۇلتېتىنىڭ ئۇچۇر كودلاشتۇرۇش (Information Coding) بۆلۈمىگە يۆتكىلىپ كىرىپ، شۇ بۆلۈمدە 2013-يىلى 5-ئايدا دوكتورلۇق ئوقۇشىنى غەلبىلىك تاماملىدى.

2-رەسىم: ئامېرىكىنىڭ ئاتلانتا شەھىرىدىكى بىر خەلقئارالىق ئىلمىي تەتقىقات يىغىنىغا قاتناشقىلى كەلگەندە تارتىلغان رەسىم. «CNN» ئامېرىكىدىكى ئەڭ چوڭ مەدىيە شىركەتلىرىنىڭ بىرىنىڭ ئىسمى بولۇپ ، بۇ شىركەتنىڭ دۇنيانىڭ ھەممە يېرىدە تېلېۋىزىيە خەۋەرلىرى پروگراممىسى بار.

ئەيساجان دوكتورلۇق تەتقىقات تېمىسىنى ئۆزىنىڭ بۇرۇن ئوقۇغان ھېسابلاش ماتېماتىكىسى كەسپىگە مۇناسىۋەتسىز بىر ساھەدە تاللىغانلىقى تۈپەيلىدىن ، تەتقىقاتىغا ئائىت ئاساسىي بىلىملەرنى كۆپ كۈچ سەرپ قىلىپ ئۆگىنىشكە توغرا كېلەتتى. بىراق ، ئەيساجان تەتقىقاتىغا ئائىت ئاساسىي بىلىمەرنى تېزدىن ئۆگىنەلەيلا قالماي ، بىر كۋانت مەخپىي شىفىر ھاسىل قىلىش كېلىشىمىدىكى يوچۇقنى بايقاپ ، تۇنجى ئىلمىي ماقالىسىنى ئېلان قىلدى. دوكتۇرلۇق ئوقۇش جەريانىدا ، ئەيساجان ئېرىشكەن بىر قىسىم تەتقىقات نەتىجىللىرى ئۆز ساھەسىدىكى تەتقىقاتچىلارنىڭ دىققىتىنى تارتىپ ، مەلۇم دەرىجىدە غۇلغۇلا قوزغىدى.

ئەيساجان دوكتۇرلۇق ئوقۇشىنى باشلىغان مەۋسۇمدىن باشلاپ ، بىر تەرەپتىن ئوز ئوقۇشىنى ئوقۇپ ، يەنە بىر تەرەپتىن دەرس ئۆتۈپ ، تولۇق كۇرس ۋە ماگىستىر ئوقۇغۇچىللىرىغا بېرىلىدىغان سىزىقلىق ئالگېبرا ، ماتېماتىكا ئانالىزى ، مەخپىي سىپىر ئىلمى ۋە كومپيۇتېر بىخەتەرلىكى قاتارلىق دەرسلەرگە ياردەمچى ئوقۇتقۇچى بولۇپ ئىشلىدى.

2014-يىلى 2-ئايدا چالمېرسىنىڭ كومپيۇتېر فاكۇلتېتىغا بىر يىللىق دوكتۇر ئاشتىلىققا كىرىپ ، شەخسىي مەخپىيەتلىككە كاپالەتلىك قىلغان ئاساستىكى بىئوستاتىستىكلىق كىملىكنى ئىسپاتلاش (Priwacy-preserving biometric authentication) ۋە باشقا بىرقانچە ئۇچۇر بىخەتەرلىكىگە ئائىت تەتقىقات بىلەن شۇغۇللاندى. ئۇ بۇ جەريانلاردا ياۋروپا ، ئاسىيا ۋە ئامېرىكا قىتئەلىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنلىرىدا ۋە باشقا ئۇنىۋېرسىتېتلاردا ئىلمىي دوكلات بەردى.

ئەيساجان ھازىر شۋېتسىيەدىكى ئۆزى تۇرۇشلۇق شەھەردىكى بىر شىركەتتە ئۇچۇر بىخەتەرلىكىگە ئائىت تېخنىكىغا مەسئۇل خادىم بولۇپ ئىشلىمەكتە. ئۇ يات-ئاردا بېلگىيەدىكى لۇۋىن ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ (KU Leuven) دۇنياغا داڭلىق كومپيۇتېر بىخەتەرلىكى ۋە سانائەت مەخپىي سىپىر ئىلمى (Computer security and industrial cryptography) تەتقىقات گۇرۇپپىسىغا تەتقىقاتچى بولۇپ ئىشقا چۈشۈش ئالدىدا تۇرىۋاتىدۇ.

3-رەسىم: ئەيساجان ئابدىن بىلەن بىلىمخۇمار. بۇ رەسىم 2011-يىلى يازدا ئىستانبۇلدا تارتىلغان. شۇ قەتىم ئەيساجان ئىستانبۇلدا ئەچىلغان ئۇيغۇر ئاكادەمىيىسىنىڭ ئىلمىي دوكلات يىغىنىغا قاتنىشىپ، ئۆزى ئەلىپ بەرىۋاتقان تەتقىقات ئۈستىدە بىر مەيدان ئىلمىي دوكلات بەرگەن ئىدى.

ئەيساجانغا كىچىكىدىن تەسىر قىلغان مۇھىم نەرسە ئاتا-ئانىسىنىڭ بارلىقىنى بالىلىرىنىڭ ئوقۇشىغا ئاتىۋەتكەنلىكى، بولۇپمۇ ئەيساجان كىچىك ۋاقتىدا ئۇنىڭ دادىسى بەختىكە قارشى ئالەمدىن ئۆتكەندىن كېيىن، مېھرىبان ئانىسىنىڭ جاپا مۇشەققەتكە پىسەنت قىلماي، ئۆزى يالغۇز دېھقانچىلىققا تايىنىپ، پەرزەنتلىرىنى ياخشىراق ئىستىقبالغا ئىگە قىلىش ئۈچۈن ئۇلارنى ئالىي بىلىم يۇرتلىرىدا ئوقۇتقانلىقى، ۋە ئۇلارنى يېقىندىن قوللاپ، ئوقۇشتا ياخشى نەتىجە قازىنىپ، جەمئىيەتتە بىر كىشىلىك ئورنىنى تېپىشىغا مەدەت بەرگەنلىكىدۇر. ئەيساجان شۇ ۋەجىدىن، ئۇلۇغ ئانىسىغا تەشەككۇر ئېيتىش بىلەن بىرگە، يەنە ئاكا-ھەدىلىرىنىڭ بىر-بىرىدىن ياخشى ئوقۇپ، ئۆزىگە ياخشى ئۈلگە بولۇپ، ھەر دائىم يېقىندىن يار-يۆلەكتە بولۇپ بەرگىنىگە رەھمەت ئېيتىدۇ.

4-رەسىم: ئەيساجان ئابدىن ئۆكىمىز ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر.

ئەيساجاننىڭ ياشلارغا بولغان يۈرەك سۆزى مۇنداق: «ئىنساننىڭ ھاياتى تولىمۇ قىسقا. بۇ قىسقا ھاياتتا ھەربىر ئىنسان نۇرغۇن ئىسسىق-سوغۇقلارنى باشتىن ئۆتكۈزىدۇ. لېكىن ساغلاملا بولىدىكەن ئۆز تەقدىرىنى ئۆزگەرتىشكە يېتەرلىك ۋاقىت بار. شۇڭلاشقا ، ئىشىنىمەنكى ، ھەر دائىم ئۈمىدۋار بولۇپ ، ئوقۇشسىزلىقلارغا تىز پۈكمەي ، تەن-سالامەتلىكىمىزگە كاپالەتلىك قىلغان ئاساستا ئۆزلۈكسىز توغرا يولدا ، توغرا نىيەتتە تىرىشچانلىقىمىز ئۈزۈلمىگەن بولساق ، ھەممىمىز ئۆز ئارزۇ-ئارمانلىرىمىزنى ۋە غايىلىرىمىزنى ۋۇجۇتقا كەلتۈرەلەيمىز."

ئىنىمىز ئەيساجاننىڭ بىر خۇسۇسى تور بەتى بار بولۇپ ، ئۇنى تۆۋەندىكى ئۇلۇنىشتىن كورەلەيسىز:
https://sites.google.com/site/aysajan/

ئىنىمىز ئەيساجان 2003-يىلى شىنجاڭ ئۇنىۋەرسىتەتىدە ئوقۇۋاتقان ۋاقتىدىن باشلاپلا ئامېرىكىدىكى داڭلىق ئالىي مەكتەپ «مىت» تەييارلاپ تارقاتقان ئىنتەرنەت ماتەماتىكا دەرسلىرىنى ئاڭلاپ ، ئۇنىڭدىن ناھايىتى ياخشى ئۈنۈم قازانغان. بۇنداق دەرسلەر ئىنگلىزچە «ئوپەنكوئۇرسەۋارە ، ئوكۋ» دەپ ئاتىلىدۇ. ئۇ ئوزىنىڭ كەينىكى چەت ئەلدىكى ئوقۇش ھاياتىدىمۇ بۇ قورالدىن كوپ پايدىلىنىپ ، ياخشى ئۈنۈملەرگە ئېرىشكەن. ئۇ ھازىرمۇ بىرەر يەڭى نەرسىنى ئۆگەنمەكچى بولغاندا ئىنگلىزچە «كوئۇرسەرا» دەپ ئاتىلىدىغان ھەقسىز ئىنتەرنەت دەرسلىرىنى تەپىپ ئاڭلايدۇ. ئىنىمىز ئەيساجان ھازىر ۋەتەندە ۋە چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان بارلىق ئۇكىلارغا بۇ ئىككى تور بەتنى تەۋسىيە قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ تور ئادرەسلىرى:

http://ocw.mit.edu/courses/audio-video-courses/
https://www.coursera.org/courses

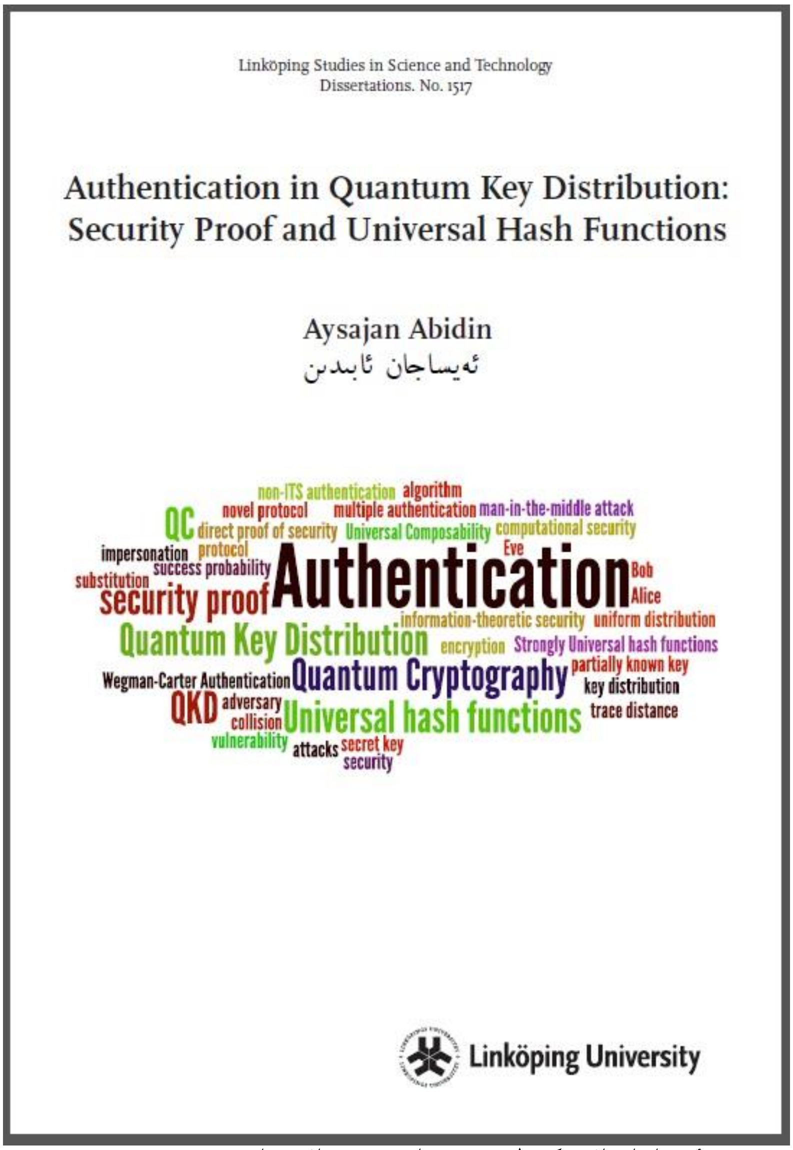

5-رەسىم: ئەيساجاننىڭ دوكتۇرلۇق دىسسېرتاتسىيەسىنىڭ مۇقاۋىسى.

دوكتۇر ئەيساجان ئابىدىن ئېلان قىلغان ئىلمىي ماقالىلەرنىڭ تىزىملىكى (ئىنگلىزچە):

Refereed Conference/Journal Papers:

[1] On the Leakage of Information in Biometric Authentication
Elena Pagnin, Christos Dimitrakakis, Aysajan Abidin and Aikaterini Mitrokotsa
In Proceedings of INDOCRYPT 2014, LNCS 8885, pp. 265-280, Springer, 2014.

[2] Security aspects of privacy-preserving biometric authentication based on ideal lattices and ring-LWE
Aysajan Abidin and Aikaterini Mitrokotsa
In Proceedings of IEEE WIFS, pp. 1653-1658, 2014.

[3] Security of a Privacy-Preserving Biometric Authentication Protocol Revisited
Aysajan Abidin, Kanta Matsuura, and Aikaterini Mitrokotsa
In Proceedings of CANS 2014, LNCS 8813, pp. 290-304, Springer, 2014.

[4] Attacks on Privacy-Preserving Biometric Authentication
Aysajan Abidin, Elena Pagnin, and Aikaterini Mitrokotsa
In Proceedings of NordSec 2014, LNCS 8788, pp. 293–294, Springer, 2014.

[5] A Privacy-preserving Biometric Authentication Protocol Revisited
Aysajan Abidin and Aikaterini Mitrokotsa
In Proceedings of YACC 2014, Porquerolles island, France, June 2014.

[6] Direct Proof of Security of Wegman-Carter Authentication with Partially Known Key
Aysajan Abidin and Jan-Åke Larsson
Quantum Information Processing, 13(10): 2155-2170, 2013
QOI: 10.1007/s11128-013-0641-6

[7] On security of universal hash function based multiple authentication
Aysajan Abidin
In Proceedings of ICICS 2012, LNCS 7618, pp. 303-310, Springer, 2012.

[8] New Universal Hash Functions
Aysajan Abidin and Jan-Åke Larsson
In Proceedings of WEWoRC 2011, LNCS 7242, pp. 99-108, Springer, 2012

[9] Quantum Cryptography and Authentication with Low Key-Consumption
A. Abidin, C. Pacher, T. Lorünser, J.-Å. Larsson and M. Peev
Proc. of SPIE Vol. 8189. (2011)

[10] Vulnerability of "A novel protocol-authentication algorithm ruling out a man-in-the-middle attack in Quantum Cryptography
Aysajan Abidin and Jan-Åke Larsson
International Journal of Quantum Information, Vol. 7, No. 5 (2009) 10471052.

[11] Special properties of Strongly Universal-2 hash functions important in Quantum Cryptography
Aysajan Abidin and Jan-Åke Larsson
AIP Conf. Proc., Vol. 1101, pp. 289-293, 2009.

Submitted Papers:

[12] Secure Privacy-Preserving Biometric Authentication
Aysajan Abidin, Jonas Magazinius, and Aikaterini Mitrokotsa

Preprints:

[13] Attacks on quantum key distribution protocols that employ non-ITS authentication
C. Pacher, Aysajan Abidin, T. Lorünser, M. Peev, R. Ursin, A. Zeilinger and J.-Å. Larsson
arxiv.org/abs/1209.0365

[14] Security of Authentication with a Fixed Key in Quantum Key Distribution
Aysajan Abidin and Jan-Åke Larsson
arxiv.org/abs/1109.5168

[15] Lifetime of Authentication Using Encrypted Tags When the Encryption Key is Partially Known
Aysajan Abidin and Jan-Åke Larsson

Theses:

PhD Dissertation: Authentication in Quantum Key Distribution: Security Proof and Universal Hash Functions
(Department of Electrical Engineering, Linköping University, 2013)

Licentiate Thesis: Weaknesses of Authentication in Quantum Cryptography and Strongly Universal Hash Functions
(Department of Mathematics, Linköping University, 2010)

Master Thesis: Finite Element Simulations of Stochastic Patial Differential Equations (Solver)
(Department of Mathematical Sciences, Chalmers University of Technology, 2007)

ئالدىنقى «نەتىجىلىك ئۇيغۇرلار (9)» نىڭ تور ئادرېسى:

http://bbs.izdinix.com/thread-63425-1-1.html
http://bbs.bagdax.cn/thread-29451-1-1.html
http://www.ejdad.com/bbs/forum.php?mod=viewthread&tid=3268
http://www.alganur.cn/mb/forum.php?mod=viewthread&tid=3315
http://bbs.bozqir.top/forum.php?mod=viewthread&tid=7018

بۇ ماقالىنى تۇرسۇن ئەرتۇنا ۋە دىلبەر خېمىت قاتارلىق 3 نەپەر قېرىندىشىمىز تەھرىرلىدى.

بۇ ماقالىنى ھېچكىمدىن سورىماي ، مەنبەسىنى بەرگەن ئاساستا باشقا ھەر قانداق تورغا چىقارسىڭىز ، ياكى ئېلكىتابقا ئوخشاش باشقا ھەر قانداق شەكىلدە ئىشلەتسىڭىز بولىۋېرىدۇ. بۇ ماقالە بارلىق ئۇيغۇرلارغا مەنسۇپ.